

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
ЛЕСОЗАЩИТНА СТАНЦИЯ - СОФИЯ

ПРОГНОЗА

за очакваните нападения и мероприятия за
борба срещу болести, неприятели и други
повреди в горските територии в района на

Лесозащитна станция - София
през 2017 година

*Национална комисия
по лесозащита
09.02.2017 г.*

НАСЕКОМНИ ВРЕДИТЕЛИ

**ИГЛОЛИСТНИ НАСАЖДЕНИЯ И
КУЛТУРИ**

Ръждива борова листна оса (*Neodiprion sertifer* Geoffr.)

Общо нападнатата площ се увеличават /2016 г. - 17742 дка/ и през 2017 г. се очаква да възлиза на 31692 дка, от които върху 2601 дка в силна степен на нападение. Силно нападение е установено в района на РДГ Кюстендил – ДГС Радомир /1956 дка/ и ДГС Кюстендил /645 дка/. Засегнати са 2486 дка държавна собственост и 115 дка собственост на частни физически лица. Разпределение на силно нападнатите площи от ръждива борова листна оса по ДГС и вид собственост на ГТ е представена в таблица 1. Предвижда се провеждане на авиохимична борба с ПРЗ с активно вещество Тебуфенозид(Мимик 240 LV).

Табл. 1

РДГ ДГС	Силно нападн. площи /дка/	Вид собственост на засегнатите ГТ	
		ДС	ЧФЛ
РДГ Кюстендил			
ДГС Радомир	1956	1887	69
ДГС Кюстендил	645	599	46
Общо:	2601	2486	115

Самотна борова листна оса (*Acantholyda hieroglyphica* Christ.) –
нападението е установено в силна степен върху 2 дка в ДГС
Невестино в 2 годишна черборова култура. Предвиждаме провеждане
на наземна химична борба с ПРЗ на базата на дуфлубензурон.

Борова процесия (*Traumatocampa pityocampa* Schiff.) –
установена е в иглолистните дендроценози на територията на РДГ
Благоевград, Кюстендил и София, като общо нападнатите площи са
41675 дка /2015 г. - 40476 дка/. През 2016 г. се очаква нападението от
борова процесия да е в слаба степен.

С теренни обследвания през м.юли-август следващата година ще се
установи действителната плътност на следващото поколение на
вредителя.

За изготвянето на достоверна краткосрочна прогноза са ни
необходими допълнително 688 броя феромона и 344 бр. феромонови
уловки.

Корояди - през 2016 г. тази група вредители има присъствие в районите на всички РДГ – общо върху 46572 дка, като площите се увеличават двойно в сравнение с 2015 г. - 22831 дка и 2014 г. - 19384 дка.

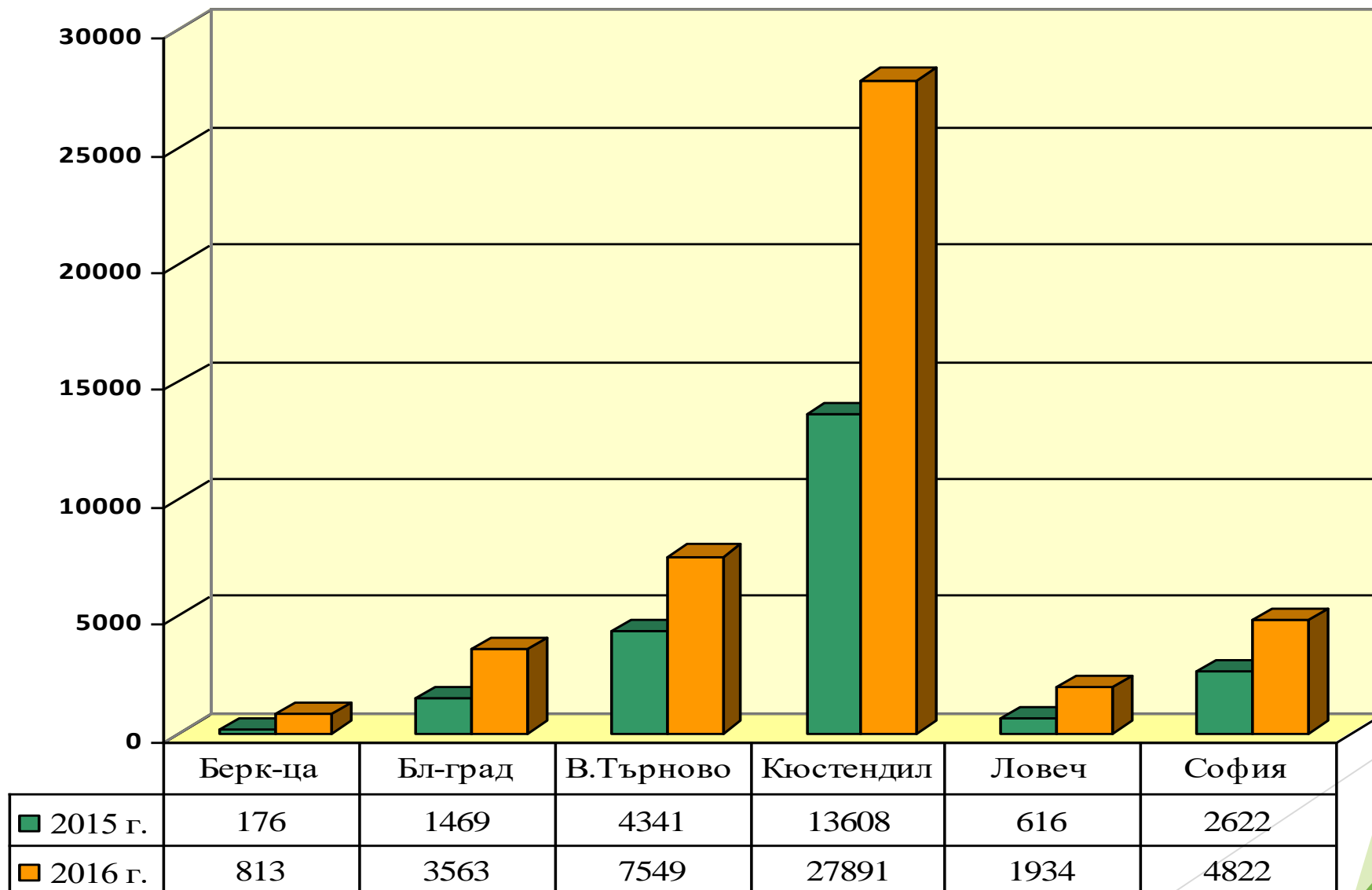
В резултат на дадени указания от зам.министъра на МЗХ и изпълнителния директор на ИАГ до ДП, РДГ и ЛЗС е извършена пълна идентификация на иглолистни култури по видове собствениности засегнати от съхнене.

Развитието на тези вредители се дължи на влошеното фитосанитарно състояние на боровите култури и насаждения. Основно нападнатите площи са в района на РДГ Кюстендил - 27891 дка /2015 г. - 13608 дка/ , РДГ В.Търново – 7549 дка /2015 г. - 4341 дка/ , РДГ София – 4822 дка /2015 г. - 2622 дка/ и РДГ Благоевград – 3563 дка, където нападенията на корояди вече се сливат с масовото съхнене, провокирано от екстремните влажностно температурни условия и неподходящи месторастения. В тези площи дървостойките и най-вече смърчовите са силно заразени и с кореновата гъба.

Причини за появата на масовите нападения

- екстремните влажностно-температурни условия
- неподходящи месторастения
- неотглеждани млади култури и насаждения
- зрели, силно изредени насаждения
- забавяне провеждането на санитарните сечи
- силно е редуцирана устойчивостта и естествената защита на тези насаждения към биотични фактори

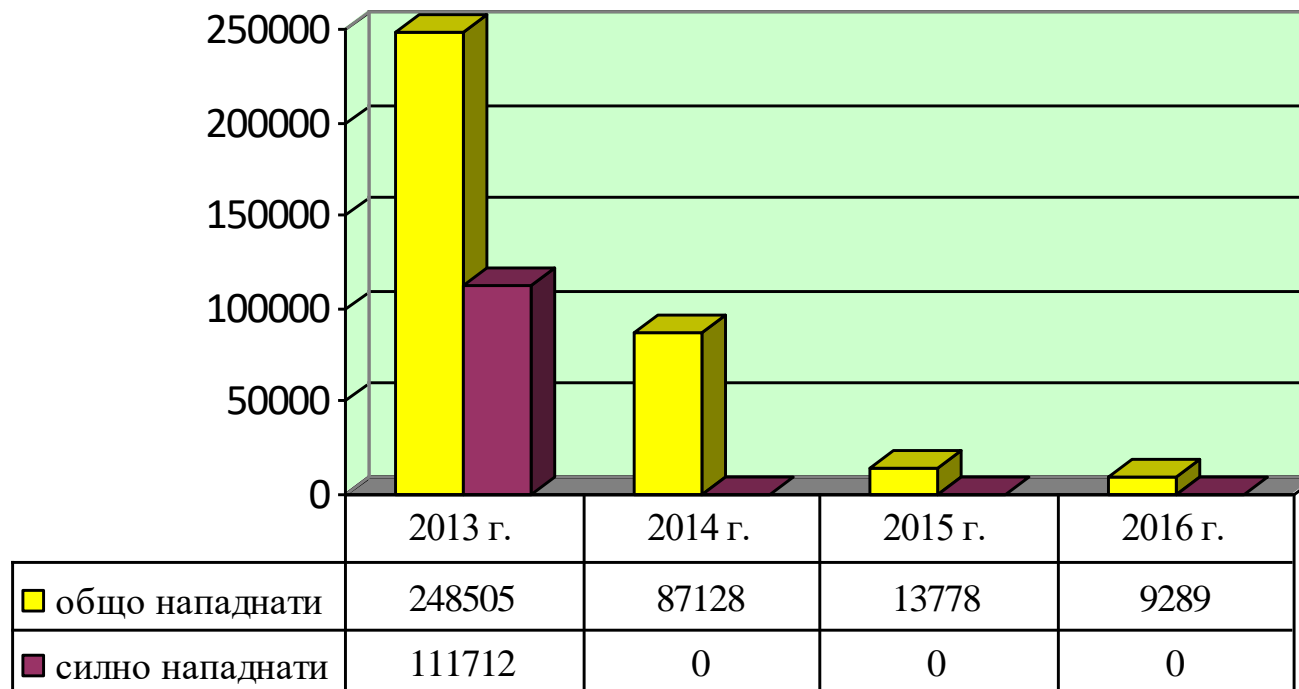
**Общо засегнати площи от корояди през 2015 г. и 2016 г.
по РДГ в района на ЛЗС София (дка)**

НАСЕКОМНИ ВРЕДИТЕЛИ

**ШИРОКОЛИСТНИ НАСАЖДЕНИЯ
И КУЛТУРИ**

**Нападнати площи
от гъбоотворка в
района на ЛЗС
София
в периода 2013 г. –
2016 г. в дка**

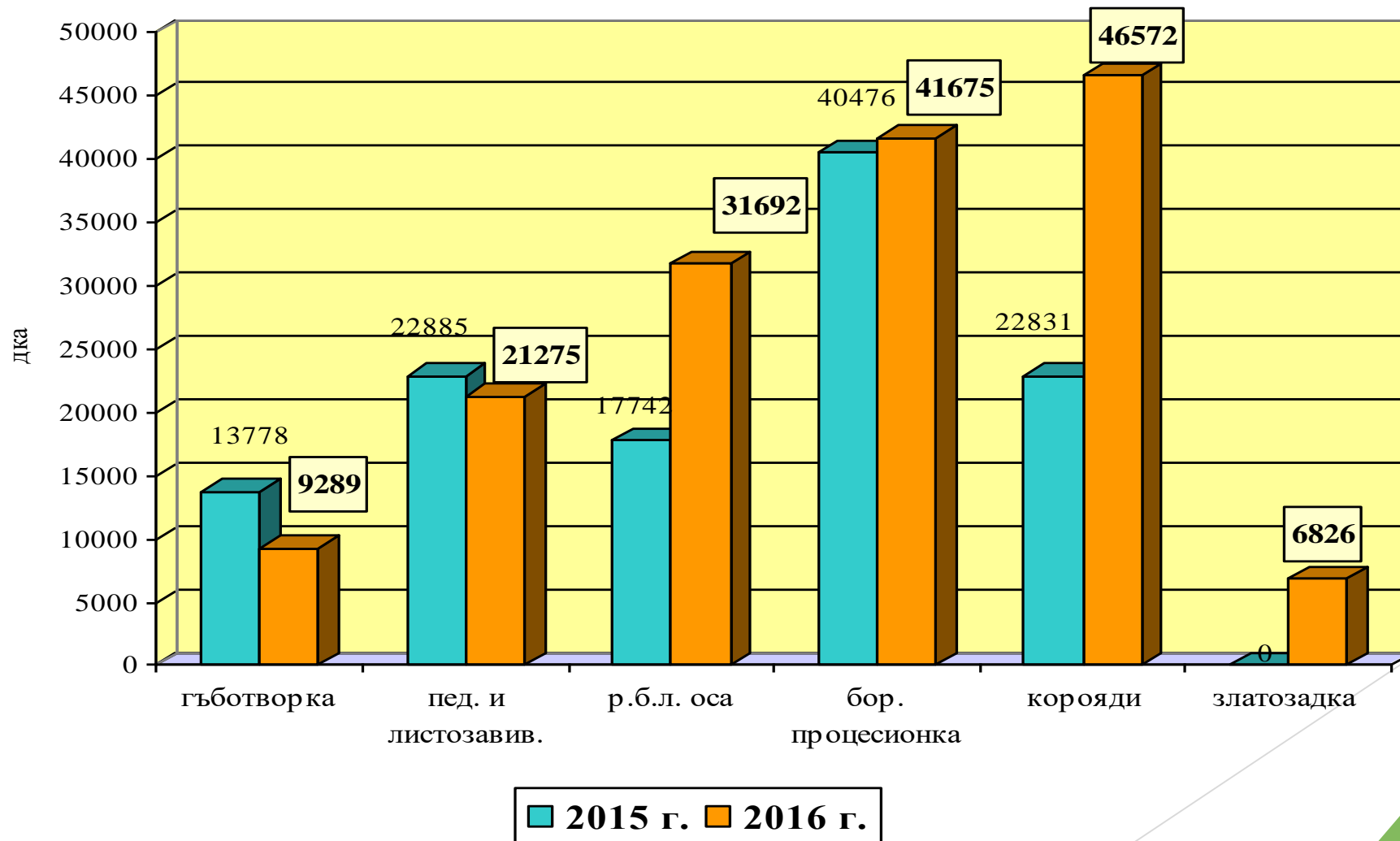
Гъботворка (*Lymantria dispar* L.) - мониторинговото наблюдение и заложените феромонови уловки за този вредител показват, че популацията след две години във фаза на „нарастване на числеността”, от 2014 г. е в „затихваща фаза”. Разпространението на вредителя е на територията на РДГ Берковица, РДГ В.Търново, РДГ София и РДГ Ловеч върху 9289 дка в слаба степен на нападение. За проследяване динамиката на летежа и определяне плътността на популацията през 2017 г. са ни необходими 58 броя феромонови уловки и 101 броя феромони.

Педомерки и листолавивачки (*Geometridae* и *Tortricidae*) - популацията на тази група вредители е в състояние на проградация. Общо нападнатите площи са 21275 дка /2013 г. - 26249 дка; 2014 г. – 23300 дка; 2015 г. – 22885 дка/. Тези вредители се срещат по цялата територия на станцията и са под постоянно наблюдение. Силно нападнатите площи ще се определят с краткосрочна прогноза, която ще се изготви през м.март 2017 г. въз основа на резултатите от фотоеклекторите, които позволяват да определим окончателно степента на нападение от тези вредители.

Златозадка (*Euproctis chrysorrhoea*) – нападението от този вредител е върху 6826 дка в района на РДГ Благоевград – ДЛС Дикчан и ДГС Г.Делчев. Силно нападение е установено на територията на ДГС Г.Делчев върху 3755 дка.

Предвижда се провеждане на авиохимична борба с ПРЗ с активно вещество Тебуфенозид. Нападнатите площи са държавна собственост.

**Очаквано нападнати площи от насекомни вредители
в горските екосистеми
през 2016 г., сравнено със същите през 2015 г.**

БОЛЕСТИ И ПОВРЕДИ В
ГОРСКИТЕ ЕКОСИСТЕМИ

Болести и повреди по широколистните

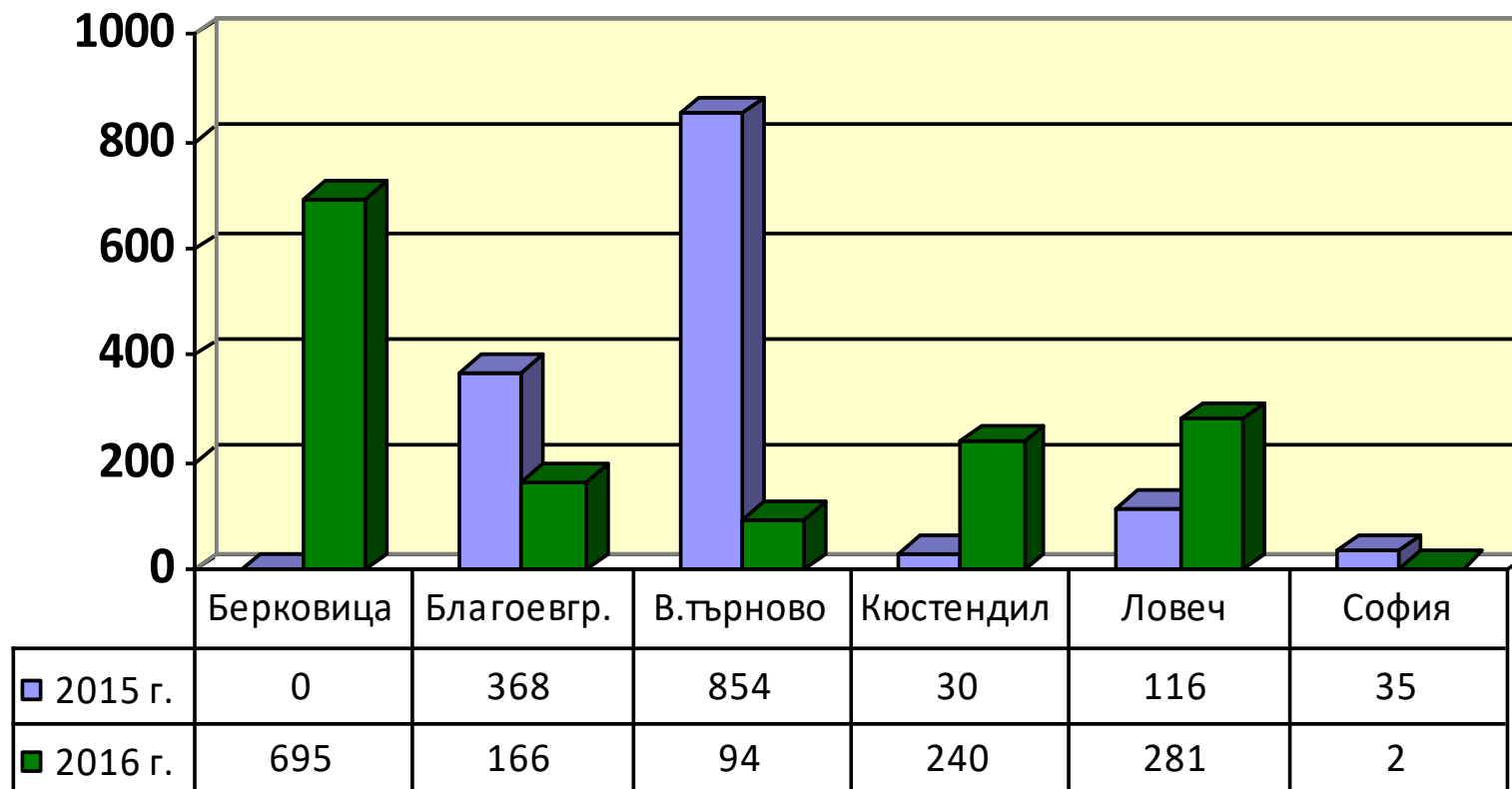
- **Съхнене на бука** през 2016 г. е установено върху 1310 дка /2015 г. – 157 дка/ в района на РДГ Берковица – 633 дка, РДГ В.Търново – 477 дка и РДГ Кюстендил – 200 дка. Съхненето е в силна степен върху 756 дка. Предвиждаме провеждане на санитарна сеч върху цялата площ.
- **Съхненето на дъба** през 2016 г. се увеличава многократно в сравнение с 2015 г. и обхваща 1400 дка /2015 г. – 38,3 дка/ , от които силно засегнатите площи са 488 дка. Съхненето е установено в района на всички РДГ, с изключение на РДГ София. За 2017 г. се предвижда провеждането на санитарна сеч върху 1311 дка.
- **Трахеомикоза по дъба (*Ceratocystis roboris*)** – заболяването е установено в върху 400 дка в района на ДГС Берковица, ДГС Белоградчик и основно в ДГС Говежда /292 дка/ в дъбови насаждения на възраст над 50 години. В силна степен са засегнати 106 дка. Предвижда се санитарна сеч върху 361 дка.

Болести и повреди по иглолистните

➤ **Съхнене на бора** – през 2016 г. остава постоянно и възлиза на 1478 дка /2014 г. – 4225 дка; 2015 г. – 1403 дка/. Засегнатите площи са на територията на всички РДГ. Установява се в долния и средния лесорастителен пояс. Предвижда се санитарна сеч върху 1340 дка.

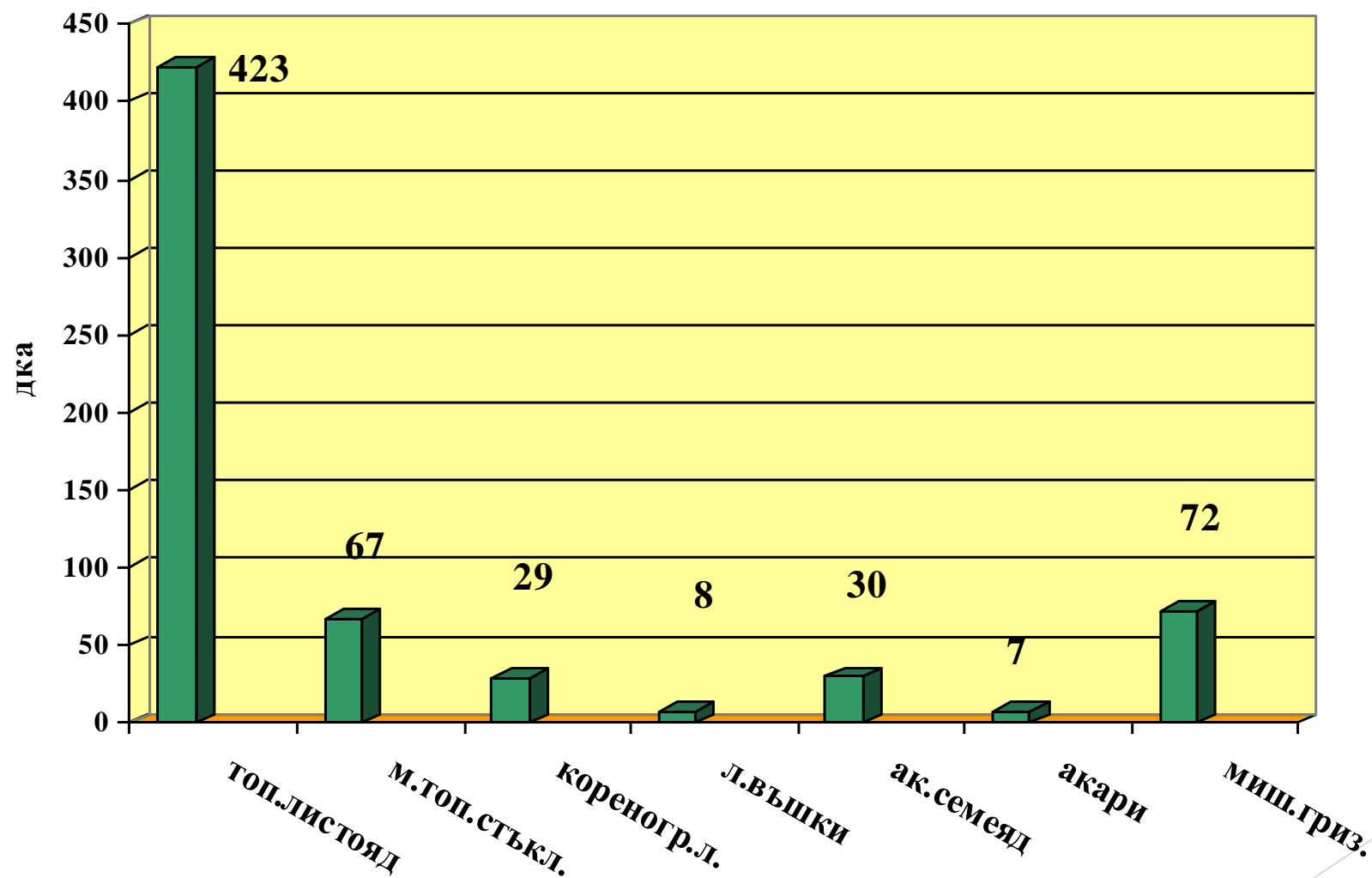
Основни причини за съхненето се очертават продължителното засушаване до 2014 г. и високата въздушна температура в иглолистни гори на ниска надморска височина, голямата им пълнота и възраст и на места конкуренцията на настанилата се под склопа местна растителност. Лабораторните анализи и теренни обследвания показват, че установените в поразените култури вредни насекоми и видове заболявания са паразити на отслабването на дървостойките.

Общо засегнати от съхнене борови насаждения причинено от заболявания през 2015 г. и 2016 г. по РДГ в териториалния обхват на ЛЗС София (дка)

БОЛЕСТИ И НЕПРИЯТЕЛИ В ГОРСКИТЕ РАЗСАДНИЦИ

Основни неприятели в горските разсадници през 2017 г.

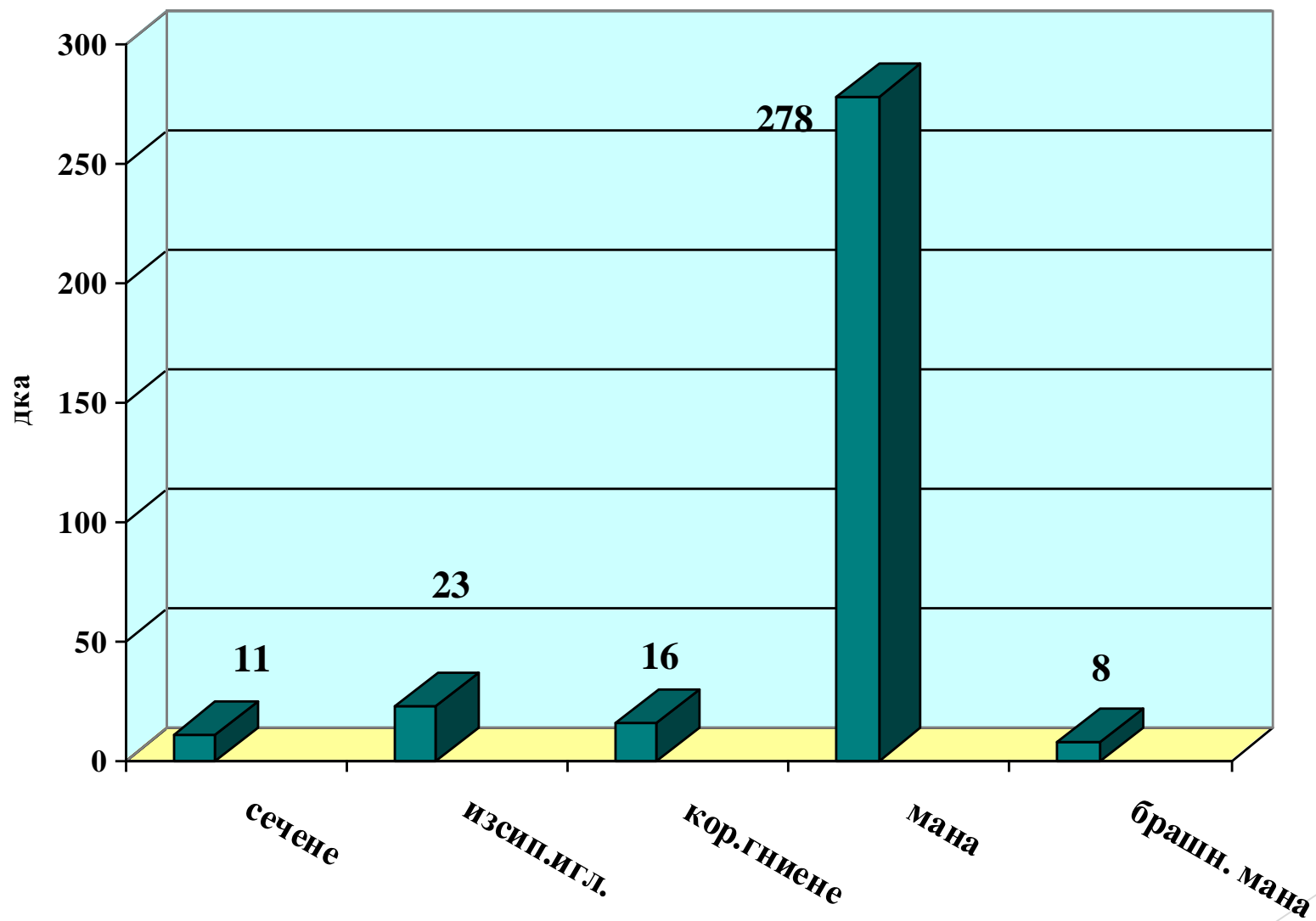
ПЛЕВЕЛИ В ГОРСКИТЕ РАЗСАДНИЦИ

Плевелната растителност е един от сериозните проблеми в разсадниковото производство. За 2017 г. заплебените площи са 263 дка. Предвижда се наземна химична борба с препаратите Раундъп, Девринол 4 Ф, Наса 360 СЛ и Глифозат 360 И върху 5 дка.

ДИВЕЧОВИ ПОВРЕДИ

При извършените лесопатологични обследвания през 2016 г. са установени дивечови повреди върху 570 дка в района на РДГ В.Търново - ДЛС Росица и ДГС Свищов. Предвижда се извеждане на санитарна сеч върху 318 дка и механична борба върху 27 дка.

Основни болести в горските разсадници през 2017 г.

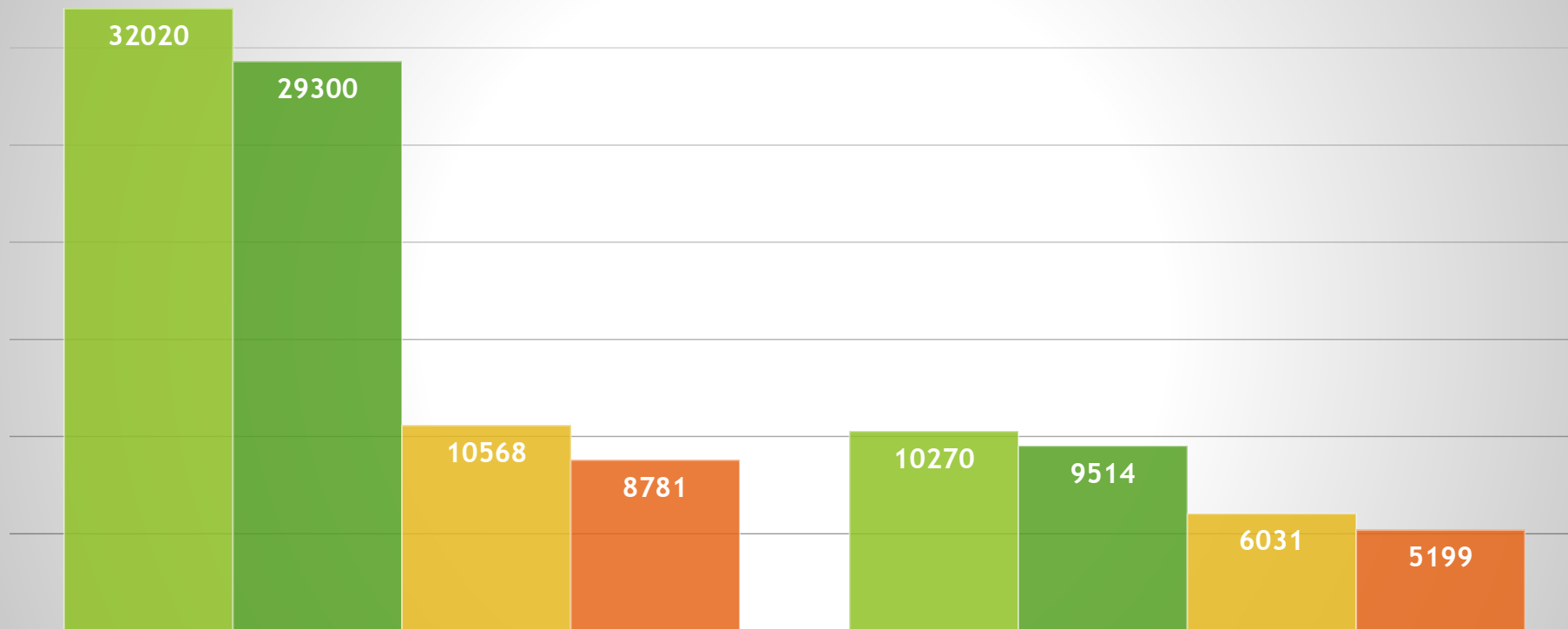

ПОВРЕДИ ОТ АБИОТИЧНИ И АНТРОПОГЕННИ ФАКТОРИ

❑ **Снеговали и снеголоми**

- Засегнатите от снеголом и снеговал площи през 2016 г. намаляват 2,5 пъти и възлизат на 16599 дка /2014 г. - 13191 дка; 2015 г. - 42290 дка/, от които в иглолистни – 10568 и в широколистни насаждения – 6031 дка. За 2017 г. са предвидени принудителни сечи за отстраняване на поразените дървостои на площ от 13980 дка, от които в иглолистни насаждения и култури на площ от 8781 дка и в широколистни – 5199 дка. Основно засегнатите площи са в района на РДГ В.Търново – 6265 дка, РДГ София – 5489 дка и РДГ Ловеч – 2799 дка /РДГ Берковица – 927 дка, РДГ Благоевград – 555 дка, РДГ Кюстендил – 654 дка/.
- Навременното изваждане на компрометираната дървесина от насажденията е основа за намаляване нападенията от корояди в иглолистните насаждения и култури и дървесиноатакуващи насекомни вредители при широколистните.

Засегнати от снеголом и снеговал площи

СНЕГОЛОМ И СНЕГОВАЛ - ИГЛ.

СНЕГОЛОМ И СНЕГОВАЛ - ШИР.

- Засегнати площи през 2015 г.
- Принудителна сеч през 2016 г.
- Засегнати площи през 2016 г.
- Принудителна сеч през 2017 г.

❑ Ветровали и ветроломи

Засегнатите от ветровал и ветролом площи през 2016 г. също се увеличават слабо и са 9871 дка /2014 г. - 3690 дка; 2015 г. – 7801 дка/, от които в иглолистни – 7089 дка и 2782 дка в широколистни гори. За 2017 г. са предвидени принудителни сечи върху 6251 дка, като 4370 дка от тях са в иглолистни култури и 1881 дка в широколистни насаждения.

Засегнатите площи са основно в района на РДГ Кюстендил – 3726 дка, РДГ Берковица – 3029 дка, РДГ София – 1619 дка и РДГ В.Търново – 798 дка.

Повреда	Засегнати площи през 2015 г.	Засегнати площи през 2016 г.	Предвидени принудителни сечи 2017 г.
ветровал и ветролом	7801	9871	6251
В т.ч.			
ветровал и ветролом - игл.	5628	7089	4370
ветровал и ветролом - шир.	2173	2782	1881

❑ Ледоломи

Засегнатите от ледоломи площи през 2016 г. са 24984 дка /2015 г. - 60789 дка/, от които в иглолистни – 6862 дка и 18122 дка в широколистни гори. За 2017 г. са предвидени принудителни сечи върху 16470 дка. Основно засегнатите площи са в района на РДГ Берковица –24919 дка /РДГ В.Търново – 65 дка/.

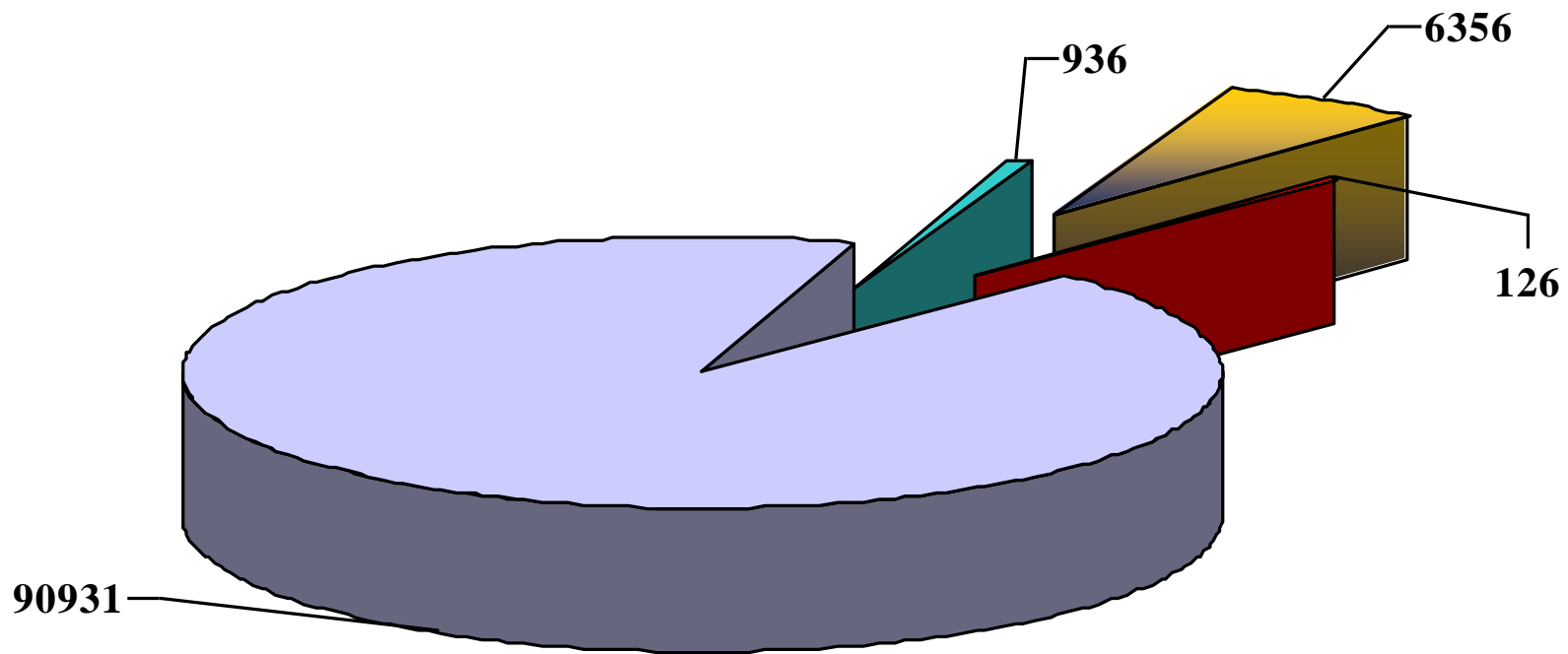
❑ Съхнене от суша

Засегнатите от суша площи през 2016 г. са 650 дка в района на РДГ Ловеч, от които в иглолистни – 616 дка и 34 дка в широколистни гори. За 2017 г. са предвидени принудителни сечи върху 620 дка.

❑ Пожари

Общата засегната площ от пожари през 2016 г. е 6134 дка /2014 г. - 3662 дка; 2015 г. - 3252 дка/, от които в иглолистни – 2191 дка и 3943 дка в широколистни гори. За 2017 г. са предвидени принудителни сечи върху 5342 дка, в широколистните гори върху 3571 дка, а в иглолистните те са 1771 дка. Опожарени площи са регистрирани на територията на всички РДГ, с изключение на РДГ Берковица.

- Авиохимична борба
- Механична борба
- Санитарни и принудителни сечи
- Наземна химична борба

Площи предвидени за борба в района на ЛЗС – София през 2017 г. по вид борба в дка

*БЛАГОДАРЯ ЗА
ВНИМАНИЕТО!*

ДОЦ. Д-Р ЯНЧО НАЙДЕНОВ

Директор на Лесозащитна станция - София